

INVESTERINGSFORSLAG

Forslagets titel: Sprogindsats – Lokal kapacitets- og kompetenceopbygning

Kort resumé: Kompetenceudviklingen for sprogindsatsen i dagtilbud effektiviseres og omlægges til opbygning af lokale kompetencer, så enhederne på sigt selv kan løfte og kontinuerligt arbejde med at udvikle den daglige pædagogiske praksis og læringsmiljøer – i samspil med kolleger fra andre enheder.

Der søges om midler fra: Investeringspuljen

Fremstillende forvaltning: Børne- og Ungdomsforvaltningen

Berørte forvaltninger:

<input type="checkbox"/> Økonomiforvaltningen	<input type="checkbox"/> Socialforvaltningen
<input type="checkbox"/> Kultur- og Fritidsforvaltningen	<input type="checkbox"/> Teknik- og Miljøforvaltningen
<input checked="" type="checkbox"/> Børne- og Ungdomsforvaltningen	<input type="checkbox"/> Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
<input type="checkbox"/> Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	

Angiv p/l:

1.1 FORSLAGETS SAMLEDE ØKONOMISKE KONSEKVENSER

1.000 kr. 2020 p/l	Styringsområde	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Varige ændringer							
Kompetenceudvikling (traditionelle kurser)	Service		- 5.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000
Fra seks til fem sprogvejledere (én pr område)	Service		-500	-500	-500	-500	-500
Samlet varig ændring			- 5.500	- 5.500	- 5.500	- 5.500	- 5.500
Implementeringsomkostninger							
Kompetencer og kapacitet i klynger og områder ("Sammen om sprog")	Service		2.600				
Kapacitet i områderne til perspektivskifte og omlægning for talehørefunktionen.	Service		2.500	2.500			
Frikøb til udvikling af klar organisering og fokuseret ledelse (Klynger/netværk)	Service		2.150	2.150			
Frikøb til arbejdet med lokal systematik, arbejdstilrettelæggelse, redskaber m.m. (institutioner via klynger/netværk)	Service		2.700	2.700	2.700		
Processtøtte	Service		0.250	0.250	0.250	0.250	
Investeringer totalt, service			10.200	7.600	2.950	0.250	
Samlet økonomisk påvirkning i perioden			4.700	2.100	-2.550	-5.250	-5.500
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	4						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	4						

Note til alle tabeller: Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

1.2. BAGGRUND OG FORMÅL

Børne- og ungdomsforvaltningen er i gang med en større udvikling af den måde forvaltningen organiserer og yder den faglige understøttelse til dagtilbud og skoler. Fokus i udviklingen er, at forvaltningens faglige understøttelse skal give mest mulig kvalitet i børnehøjde. Samtidigt skal den være enkelt at gøre brug af for institutionerne og løses effektivt med færrest mulige transaktionsomkostninger. I forlængelse af

ovenstående udviklingsarbejde har forvaltningen undersøgt kommunens organisering af de 5 områder i forvaltningen og vurderet, at denne er meget kompleks og kan være svær at navigere i for klynger og skoler, og at der samtidig er for stor variation i børn og unges udbytte af vores tilbud.

Det er forvaltningens vurdering, at flere af indsætterne kan leveres med et større fagligt fokus, mere effektivt for det enkelte barn og med færre transaktionsomkostninger, end hvad der er tilfældet i dag.

Dette forslag indgår som del af den samlede udvikling af den faglige understøttelse og effektivisering i områderne, og bidrager til at indfri målet på sprogområdet fra BUU-strategien "Vores børn – fælles ansvar", om at reducere antallet af børn med sproglige udfordringer ved skolestart (fra 16% i 2018 til 11% i 2023).

Sprogfærdigheder hos børn har stor betydning for deres muligheder for at udvikle sig, trives og lære. For mange børn er dagtilbuddet det første sted, hvor de gør sig erfaringer med selvstændigt at indgå i interaktioner og samspil med andre børn. Dagtilbud har derfor særlig stor betydning for børns sproglige udvikling.

Seneste status for sprogindsatsen i Børne- og Ungdomsforvaltningen fra februar 2018 viser at vi, på baggrund af sprogvurderingerne, identificerer stadig flere børn med sproglige udfordringer i tre eller femårsalderen. På trods af, at flere børn identificeres tidligt, og der ydes en særlig fokuseret sprogindsats i dagtilbud, så lykkes det ikke at skabe den nødvendige forandring for ca. 50% af børnene med sproglige udfordringer. Disse børn har fortsat behov for en særlig sprogindsats efter skolestart. Så selv om sprogindsatsen har været højt prioriteret gennem en årrække, er der fortsat grundlæggende udfordringer med at sikre tilstrækkelig effekt af sprogarbejdet i dagtilbud.

Derfor er der behov for en indsats til opbygning af kapacitet og kompetencer til udvikling af sproglige læringsmiljøer, hvor sprogindsatsen er en integreret del af den pædagogiske praksis, i tråd med tilgangen i de nye styrkede læreplaner.

For at styrke de lokale sproglige læringsmiljøer er der allerede en igangsat en kompetenceudvikling i.f.t. tale-hørelærernes opgaveløsning, hvor tale-hørelærerne i højere grad bidrager til opbygning af kapacitet og kompetencer i den pædagogiske hverdagspraksis. Denne indsats er delvist understøttet af midler fra investeringscasen om Børnecenter København (BCK) fra 2017, iværksat for at styrke den tidlige indsats og inklusion, herunder udvikling af kvalificerede læringsmiljøer.

Der er brug for at fortsætte og udbrede denne udvikling, bl.a. for at styrke lokale forudsætninger for arbejdet med den praksisnære kompetenceudvikling. Og samtidig skal den lokale videndeling og kapacitetsopbygning i forhold til en mere systematisk tilgang til arbejdet, samt redskaber til arbejdet med sproglige handleplaner, forældresamarbejde m.m. styrkes.

1.3 FORSLAGETS INDHOLD

Det er vurderingen, at man kan effektivisere behovet for bydækkende kompetenceudviklingsmidler til dagtilbud ved at investere i og derved understøtte igangværende lokale bestræbelser på at udvikle praksisnær kompetenceudvikling. Dette gøres ved:

- a. Midler afsat til bydækkende kompetenceudvikling **effektiviseres** væk. Der er tale om midler, som typisk anvendes til traditionel kompetenceudvikling i form af kurser væk fra hverdagen. De kurser vælges i dag ofte fra af dagtilbud, fordi udbyttet opleves at være begrænset. Endvidere reduceres antallet af sprogvejledere fra seks til fem (så der vil være én sprogvejleder pr område) for at give et mere ensartet

afsæt for den samlede omstilling af supportfunktionen på tværs af områderne, og samtidig bidrage til at realisere effektiviseringsmålet på området. (jf. også punkt d nedenfor).

- b. **Investering** i kapacitet, kompetencer og organisering i **klynger og netværk** til at styrke arbejdet med udvikling af sproglige læringsmiljøer, der understøtter de professionelle læring og praksisudvikling, og derved skaber den nødvendige forskel for børn med sproglige udfordringer. Der investeres i frikøb af relevante ledere og medarbejdere til udvikling af de organisatoriske og ledelsesmæssige rammer; udvikling af systematik og redskaber til fx forældresamarbejde, udvikling af samarbejdsformer for videndeling, opfølgingsrutiner m.m.
- c. **Investering i fælles afsæt** for arbejdet med udvikling af kvalitet i de sproglige læringsmiljøer ved udbredelse til klynger og netværk af **kompetenceudviklingsforløb** svarende til et forløb gennemført af en del af områdernes tale-hørelærere og sprogvejledere i 2018 ("Sprog i samspil"/"Sammen om sprog"). I modsætning til traditionelle kompetenceforløb, er der her fokus på udvikling af praksiskompetencer og sproglige læringsmiljøer, der tager sigte på at enhederne på sigt selv kan løfte og kontinuerligt arbejde med at udvikle af den pædagogiske praksis.
- d. **Investering i kapacitet i områderne** til implementering af forandringerne for den sproglige supportfunktion fra områderne (talehørelærere og sprogvejledere) for at styrke deltagelse i udvikling af kvalitet i de sproglige læringsmiljøer i dagtilbud. Der er tale om en grundlæggende omstilling og perspektivskifte for talehøre- og sprogvejlederfunktionen, fra primært at være orienteret mod undersøgelse og sproglig træning af enkelte børn, til i højere grad også at skulle støtte op om sprogarbejde i dagtilbud, som en integreret del af det pædagogiske læringsmiljø. Som led i omstillingen arbejdes også med omlægning af arbejdstiden for medarbejdere på tale-høreområdet, så de i højere grad kan indgå i praksisarbejdet med børn og personale i dagtilbuddene.
- e. Forenkling af **ressourcefordelingsmodeller: Sprogstimuleringsmidler** (7,8 mio. kr.) fordeles i dag på baggrund af antal sprogvurderinger og antal børn med lav sprogvurderingsscore. I 2018 fik 287 ud af i alt 340 børnehaver og integrerede institutioner tildelt et gennemsnitlig beløb på ca. 23.000 kr. Som ny model foreslås fordeling via pladsprisen, der forøges med 454 kr. pr børnehavebarn. Det betyder, at alle dagtilbud får andel i midlerne, der i modsætning til i dag, fordeles på forkant, og dermed kan indgå i den samlede økonomiske planlægning i klynger/netværk. **Finanslovsmidler** (7,7 mio. kr.) tilgodeser i dag 18 sprogligt udfordrede institutioner med et årsværk. Tildelingen sker på baggrund af antallet af børn i hhv. 3 og 5 årsalderen, der scorer lavt i sprogvurderingerne. Det foreslås, at midlerne i stedet tildeles via social normering. Det betyder, at tildelingsmodellen forenkles og samtidig tilgodeser flere sprogligt udfordrede institutioner (150 institutioner), der har behov en ekstra indsats, herunder 17 af de 18 institutioner, der i dag får en del af disse midler.

1.4 ØKONOMI

Den foreslåede effektivisering på 5,5 mio. kr. er sammensat af 5 mio. kr. fra bydækkende kompetenceudviklingsmidler fra 2020, og reduktion i antallet af sprogvejledere fra seks til fem (derved reduceres til én sprogvejleder pr. område) svarende til en budgetreduktion på 0,5 mio. kr.

Effektiviseringen kan realiseres fra 2020, fordi vi samtidig vil kunne investere i fælles forudsætning og øget kapacitet til arbejdet med den praksisnær kompetenceudvikling på området.

Investeringen anvendes til lokalt forankret kapacitets- og kompetenceopbygning ved følgende aktiviteter:

1	<p>Fælles forudsætninger for arbejdet med udvikling af sproglige læringsmiljøer af høj kvalitet ved udbredelse af kompetenceforløb som "Sammen om sprog"/"Sprog i samspil" eller lignende til klynger og netværk, samt til medarbejdere i områderne, der endnu ikke har gennemført et forløb.</p> <p>Beregningsgrundlag: Samlet udgift pr deltager: 27.000 kr. pr deltager med vikardækning. Beregning ved deltagelse af 100 medarbejdere ved 1-2 deltagere fra 71 klynger/netværk (2 deltagere fra 20 klynger/netværk med størst behov) og 8 deltagere fra områderne, der endnu ikke har deltaget = 2,6 mio. kr.</p>	2,6 mio. kr.
2	<p>Kapacitet til praksisforandring i områdernes supportfunktion</p> <p>Områdernes talehøre- og sprogvejlederfunktion skal i langt højere grad arbejde med læringsmiljøer og kompetenceudvikling i praksis. Til støtte for omstillingen investeres i et supplerende årsværk (Sprogvejledere/talehørelærere) til hvert område i en 2-årig periode (5 x 500.000 i 2 år).</p>	5,0 mio. kr.
3	<p>Frikøb til udvikling af klar organisering og fokuseret ledelse (Klynger/netværk)</p> <p>Der afsættes ressourcer til at hver klynge og netværk får tid til arbejdet med at udvikle en mere klar organisering på tværs i klynger og netværk og systematik i sprogarbejdet, der understøtter en kultur for de professionelle læring, hvor kvalitet, videndeling og kompetenceopbygning er i fokus. (71 klynger/netværk tilføres ressourcer svarende til frikøb af én måneds varighed pr år i 2 år = 71 x 2 x 30.000 kr.)</p>	4,3 mio. kr.
4	<p>Frikøb af pædagoger i dagtilbud til at bidrage til udvikling og implementering af nye metoder og redskaber til understøttelse af arbejdet udformning af og opfølgning på handleplaner, styrket forældresamarbejde m.m. Der afsættes ca. 38.000 kr. årligt pr klynge/netværk i 3 år, der disponeres til frikøb på tværs af dagtilbuddene ud fra, hvor behovet er størst.</p>	8,1 mio. kr.
5	<p>Processtøtte til arbejdet med forandringen – fælles rammer og redskaber for indsatsen; systematisk opfølgning og evt. justering af aktiviteterne for at sikre, at der skabes de nødvendige forandringer mod målene og den ønskede effekt med indsatsen. Til dette arbejde afsættes 250.000 pr år i forandringens første 4 år.</p>	1,0 mio. kr.

Tabel 1.4.1. Varige ændringer, service

	1.000 kr. 2020 p/ l					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kompetenceudvikling (uden bindinger)		- 5.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000
Fra 6 til 5 sprogvejledere		-500	-500	-500	-500	-500
Samlet varig ændring		- 5.500	- 5.500	- 5.500	- 5.500	- 5.500
Varige ændringer totalt, service		- 5.500	- 5.500	- 5.500	- 5.500	- 5.500

Tabel 1.4.2. Serviceinvesteringer i forslaget

	1.000 kr. 2020 p/ l						Innovationspulje (sæt X)
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Kompetencer og kapacitet i klynger og områder ("Sammen om sprog")		2.600					
Kapacitet i områderne til kulturforandring (talehørefunktionen)		2.500	2.500				
Frikøb til udvikling af klar organisering og fokuseret ledelse (Klynger/netværk)		2.150	2.150				
Frikøb til arbejdet med lokal systematik, arbejdstilrettelæggelse, redskaber m.m. (institutioner via klynger/netværk)		2.700	2.700	2.700			
Processtøtte		0.250	0.250	0.250	0.250		
Investeringer totalt, service		10.200	7.600	2.750	0.250		

1.5 INDDRAGELSE AF SAM ARBEJDSPARTNERE

Forslaget er udviklet på baggrund af to runder af dialog med de faglige organisationer (LFS og BUPL) og områdenes implementeringsgrupper (bredt sammensat af ledere fra klynger og skoler). I første runde var der fokus på fælles forståelse af de fortsatte udfordringer med at få ønsket effekt af sprogindsatsen i dagtilbud. I anden runde var fokus på at kvalificere forslag til effektivisering og investering i den nødvendige forandring.

1.6 IMPLEMENTERING AF FORSLAGET

Forandringen forberedes i 2019 og implementeres fra 2020 -2023. I første periode vil der være mest fokus på udvikling af kompetencer og redskaber, efterfulgt af en periode med særligt fokus på udvikling af netværk og videndeling. I sidste periode er fokus på opfølgning og rutiner for de nye arbejdsformer. Planer for implementering og udførelsen gennemføres i tæt dialog med sektoren.

1.7 FORSLAGETS EFFEKT

Effekten af indsatsen skal ses ved at sprogvurderinger viser, at flere børn udvikler sig positivt, og at antallet af børn med sproglige udfordringer ved skolestart reduceret (fra 16% til 11% i 2023). Forandringen vil også afspejle sig i de pædagogiske tilsyn i forhold til antallet af dagtilbud, der vurderes til at have et kvalificeret sprogligt læringsmiljø.

1.8 OPFØLGNING

	Hvordan måles succeskriteriet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Flere børn med sproglige udfordringer findes tidligt.	Sprogvurderinger	Klynger/dagtilbud	Årligt
Flere børn med sproglige udfordringer udvikler sig positivt	Sprogvurderinger og opfølgning på handleplaner	Klynger/dagtilbud	Årligt og løbende
Dagtilbuds sproglige læringsmiljø udvikler sig positivt	Sprogligt tilsyn	Områderne	Årligt
Antallet af børn med sproglige udfordringer ved skolestart reduceres fra 16% til 11% i perioden.	Sproglige kompetencer ved skolestart	Skolerne	Årligt

1.9 RISIKOVURDERING

Realisering af den ønskede forandring kræver fastholdelse af fokus på udvikling af opgaveløsningen i hele organisationen gennem hele forandringsperioden.

1.10 HVEM ER HØRT?

	Ja/ Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Nej	Alle forslag skal godkendes i deres endelige form af Center for Økonomi i Økonomiforvaltningen inden udvalgs godkendelse.